

Framhald af síðu 7

Anton Nielsen fyrri »Den frederikshavnske rappen-skralde«. Hetta stævndi Anton Nielsen havnar-manninn fyrri, og Rætturin staðfesti, at orðið »rappen-skralde« var skemdarorð í Danmark, og orðini vóru dæmd eftir lógargreinini »Død og magtesløst at være«, sigur Carl.

I 1931 yvirtók Bethuel blaðið og prentsmiðjuna frá Javnaðarflokkinum, umframt at hann eisini skuldi umsita roknskapin og raksturinn av blaðnum. Tá Bethuel ikki helt tað vera ráðiligt framvegis at leiga sær innivist til prentsmiðjuna, fór hann undir at byggja hús í J. Broncksgøtu, har prentsmiðjan í dag heldur til.

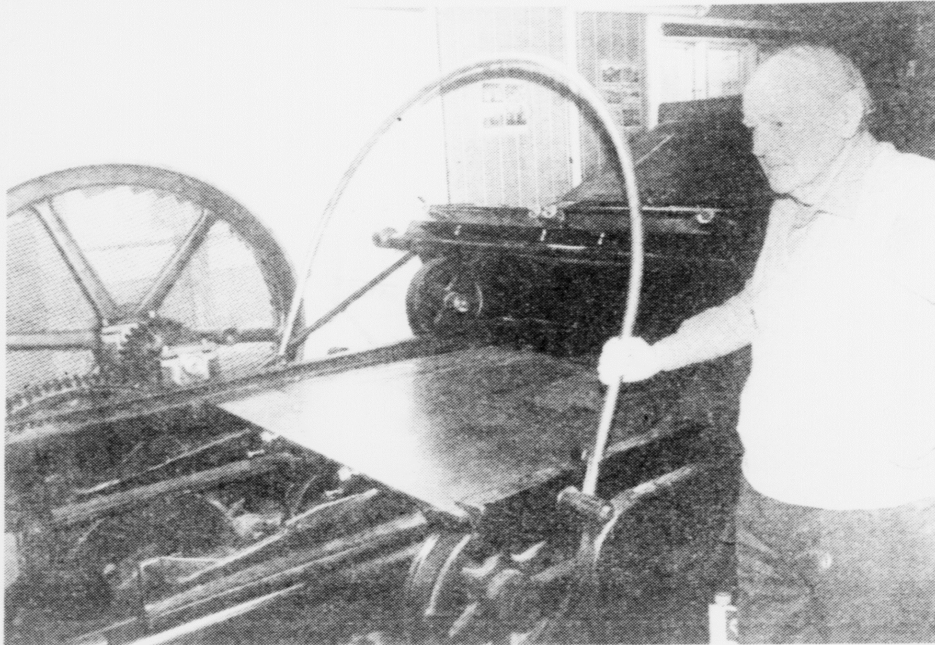
— Tað gekst avbera væl tey fyrstu árin í J. Broncksgøtu, sigur Bethuel — so væl, at eg eftir fáum árum kundi lata javnaðarflokkinum blaðið aftur at umsita. Jákup í Snikkarastovu fekk roknskapin og sonurin Karbeck prentaði blaðið á prentsmiðjuni hjá mær, og kom Carl bróðirinn at arbeiða hjá Karbeck við prentingini av Sosialinum.

Blød og persónar

Eisini onnur blød komu til hesi árin, sigur Bethuel og sigur frá I.O.G.T., sum Niels Eidesgård prentaði fyrri egnu rokning.

Eidesgård var útlædur prentari, men fekst eisini við annað arbeiði við síðuna av.

Serliga vælumtøktar vóru tær útfærðinar við Sleipner hann skipaði fyrri summarhálvuna. Frú Müller og Eidesgård avtalaðu sínámillum, at um ein ferð gav undirskot, so skuldi hetta javnast út aftur næstu ferðina. — Jú,

Hóast Bethuel Z. Jensen er farin um tey áttati árin, so arbeiðir hann framvegis nakrar timar dagliga á Prentsmiðju sinni. Her er hann avmyndaður við tí gomlu pressuna, har Sosialurin í síni tíð var prentaður. Pressan er um áttati ára gomul, men er enn í nýtslu av og til

fólk vóru ofta lagalig í peningasurningum í teirri tíðini, sigur Bethuel.

— Tað var tó ikki soleiðis í øllum førum, tí eisini var hugsað um hvat lónti seg at seta pengar í. — Serliga minnst eg einaferð seinast í 30'unum, at Sverri Patursson og H. A. Djurhuus vóru farnir undir fyrireikingar til blaðið Friu Føroyar.

Sverri kom til mín og bað meg koma við sær at hyggja eftir tí gomlu pressuni hjá Fram í Bøgotu, sum eg hevði arbeiðt við í lærutið mini har. Henda pressan var tikin niður fyrri mongum árum síðan og lá nú í

einum úthúsi.

— Jú, hesum jattaði eg, og fóru vit Sverri, H.A. Djurhuus og eg út í Bøgotu dagin eftir.

Tá vit fara inn um dyrnar í Bøgotu, gongur Sverri fremst, síðan eg og aftast H.A. Djurhuus. Tá teskar H.A. Djurhuus mær í oyrað »Sig at pressan er óbrúklig«.

Bethuel brosar, tá hann minnst aftur á hendingina, og sigur: — Jú, vit hugdu eftir leivdunum av pressuni, og Sverri spurdi meg, um hon kundi brúkast. Eg segði sum var, at henda góða pressa kundi brúkast í síni tíð, men um hon kundi faast nýtilig

aftur, kundi eg ikki svara fyrri. Bethuel leggur afturat, at H.A. Djurhuus helst hevur verið nøgdur við svarið, tí hann stakk sær eina tvíkrónu í lógvan, tá teir komu út á gøtuna aftur. Helst hevur hann ívast í, at seta pening í slíkt projekt.

Á prentsmiðjuni hjá Bethuel varð Sosialurin prentaður fram til 1943. Tá flytir blaðið á Prentsmiðjuna hjá Arnold Øster. Hetta kom av, at Karbeck seinastu árin hevði havt ringa heilsu, og hann noyddist tí at gevast at arbeiða. Hann fekk viðgerð á Landsjúkrahúsinum, men fór

seinni til Danmarkar, har hann fekk so mikið góða hjálp, at hann heimaftur komin keypti prentsmiðjuna á Heygsbreyt, men hetta koma vit aftur til seinni.

I árunum undan seinna heimsbardaga broyttust viðurskiftini hjá teimum politisku bløðnum í Føroyum munandi.

Arvaði ein breta

I 1932 bygdi Grækari Hansen hús og stovnaði prentsmiðju á Heygsbreyt. Grækari hevði undir fyrra heimsbardaga starvast sum tænarari hjá bretsku konsulinum í Føroyum, Couats. Tá konsul Couats doyði nokur ár seinni, hevði hann hugsað um Grækari í testamenti sínum, og hetta fórði við sær, at Grækari bygdi prentsmiðjuna á Heygsbreyt.

Grækari leigaði prentsmiðjuna til Tingakross. Leigumálið vardi tó bert umleið trý ár, tá Tingakrossur keypti eina gamla pressu og flutti oman í húsini hjá Klett í Bringsnagotu, har Erling Isholm tók við sum prentari. I 1935 keypti Leif Waagstein prentsmiðjuna á Heygsbreyt frá Grækari Hansen og gav út Dagblaðið fyrri Vinnuflokkin. Hetta er sama blað sum í dag kemur út. Leif Waagstein stovnaði I/S Leif Waagstein og gav blaðið út fyrri egnu rokning frá 1935—1952, tá flokkurin, sum nú hevur fingið navnabroyting til Fólka-flokkurin, yvirtokur blaðið og prentsmiðjuna.

I 1939 yvirtók Arnold Øster prentsmiðjuna hjá Tingakrossi í Bringsnagotu og flutti hana í húsini

hjá Kristin í Geil í J. Broncksgøtu.

Kristin í Geil, sum var blaðstjóri á Tingakrossi, doyði í 1935, Eivind Isholm kom heim úr Noregi, har hann hevði starvast sum blaðmaður, og hann tók starvið eftir Kristin í Geil.

Á prentsmiðjuni á Tingakrossi var Karl Johan undir Varða prentari og Poul Arne Joensen prentaralærlingur.

Tá Arnold Øster yvirtók prentsmiðjuna, flutti Poul Arne Joensen við, og starvaðist hann har í nøkur ár, til hann gavst sum prentari.

— Umstøðurnar á prentsmiðjuni hjá Arnold Øster vóru ógvuliga trongligar, sigur Poul Arne og heldur fram: — I 1943 tá Sosialurin á fyrsta sinni varð prentaður har, vóru eisini Tingakrossur, Friu Føroyar og seinni í 1948 14. September prentaðir á hesi prentsmiðju.

Lýsingar

Tá høvdu blaðstjórnarnir ikki blaðhólar at arbeiða í, og tí noyddust teir at skiftast um eitt lítið holi á prentsmiðjuni, har bert eitt skrivborð og ein stólur var inni, sigur Poul Arne.

— Hóast blaðstjórnarnir vóru ósamdir innan politikk, so prátaðu teir altíð hugnaligt sínámillum.

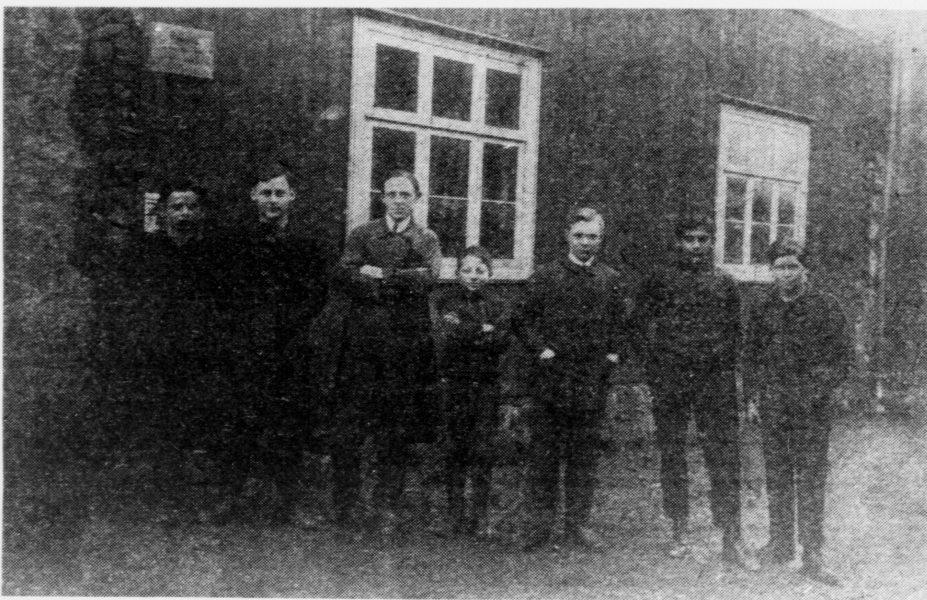

Poul Arne Joensen gavst sum prentari í 1950, men hann minnst enn ymsar hendingar frá prentsmiðjutíðini hjá Arnold Øster, sum hann hevur sagt Sosialinum frá...

Blaðstjórnarnir vóru tá: Villi Sørensen á Sosialinum, Luis Zachariassen á Tingakrossi, Andrias Ziska á Friu Føroyum og Erlendur Patursson á 14. September.

— Tað hevur helst verið møðsamt hjá teimum at skiftast um skrivstovuna, heldur Poul Arne, tí ein partur av arbeiði teirra var at ringja til fyrirtekur og biðja um lýsingar, sum var grundarlagið undir øllum bløðum, um tey skuldu bera seg búskaparlíga.

Tá eins og í dag, var tað Dimmalætting sum var lýsingarblaðið berturav har fyrirtekurnar lýstu í, og tann sum hevði sett lýsing í Dimmalætting.

Myndin er tikin uttanfyri prentsmiðjuna hjá Tingakrossi í Bogotu 1922.

Frá vinstri sæst: Johan Mikkelsen, Erling Isholm, Bethuel Jensen, Carl í Snikkarastovu Jacob (vanliga nevndur Sjabbok), Poul Karbeck og Guttiorm Christiansen. Allir arbeiðdu á prentsmiðjuni í Bogotu. Carl hevur helst henda dagin verið við drekku til beiggja sín...